

Kuopion ja Siilinjärven ev.lut. seurakuntien lehti

KIRKKO & KOTI

27.9.2023 / kirkkojakoti.fi

Tohtori Jenni Haukio:

Kunnioitan elämän ihmettä

Lokakuun
tapahtumat
liitteessä!

sivu 16

Media ja moni-
äänisyyden
haaste

sivu 12

Lehdenteon
monet
käänteet

sivu 8

Kristilliset
arvot ja
politiikka

sivu 4

PÄÄKIRJOITUS

Minna Siikaniva
päätoimittaja ja viestintäpäällikkö
minna.siikaniva@evl.fi

Siunausta koteihin

KIRKKO JA KOTI -LEHDEN 110-vuotinen historia on samalla kertomus suomalaisesta uskosta, yhteisöstä ja kristillisestä perinteestä. Vuodesta 1913 asti lehti on välittänyt armollista sanomaa ja tarjonnut lukijoilleen voimaa arjen keskellä. Lehti perustettiin nimellä Siunausta koteihin. Nimi muuttui Kirkko ja kodiksi vuonna 1966. Lehden taival on vienyt läpi sotien ja rauhan sekä murrosten ja ristiriitojen. Se on tarjonnut henkistä tukea vaikeina aikoina ja juhlistanut ilon hetkiä.

VIOSISADAN AIKANA lehti on kehittynyt ja muuttunut yhdessä yhteiskunnan kanssa. Se on ottanut haltuunsa uusia kanavia, mutta säilyttänyt samalla uskollisen lukijakuntansa. Lehti on ollut osa monen sukupolven elämää ja tarjonnut pysyvyyttä muuttavassa maailmassa.

KIRKKO JA KOTI ON vahvistanut kuopiolaisten yhteenkuuluvuuden tunnetta sekä rohkaissut pohdintaan uskosta, toivosta ja rakkaudesta.

SEURAKUNTALEHDEN TEHTÄVÄ on edelleen tärkeä. Kun kiinnostus kirkkoon on vähenemässä, tarvitaan omaa kirkollista mediaa entistä enemmän.

JUHLAVUODEN KUNNIAKSI lehdessä on toteutettu pieniä uudistuksia. Palautetta ja juttuvinkkejä otetaan mielellään vastaan.

LÄMMIN KIITOS kaikille lehden tekijöille sekä lukijoille vuosien varrelta. Kirkko ja koti jatkaa matkaan – tuoden toivoa lukijoilleen ja siunausta koteihin myös tulevaisuudessa. ●

*Siunaa ja varjele meitä,
Korkein, kädelläs.
Virsi 584:1*

AJANKOHTAISTA AJASSA

Kutsu rauhan rakentajaksi

Vastuuviikkoa vietetään 22.–29.10. teemalla Pyhä rauha – kristityt rauhan rakentajina. Sota Euroopassa on aiheuttanut ahdistusta ja epävarmuutta tulevaisuudesta. Kristityt voivat olla vastavoima pelon ilmapiirille ja rakentaa rauhan siltaa. Vastuuviikko on Suomen Ekumeenisen Neuvoston kampanja.

Lue lisää: vastuuviikko.fi

Tehdään iästä numero

Valtakunnallinen vanhustenviikko 1.–8.10. kutsuu tekemään iästä numeron. Viikon aikana keskitytään mm. luontoon hyvinvoinnin ja terveyden lähteenä, digitalisaatioon, luovuuteen, ulkoiluun, ravitsemukseen ja elintapoihin, kulttuuriin sekä vanhuuden ennakointiin.

Lue lisää: vtkl.fi/tapahtumat/vanhustenviikko

Mielenterveys on jokaisen oikeus

Maailman mielenterveyspäivää vietetään 10.10. Kolme vinkkiä, joilla voit vaikuttaa. 1. Kysy, mitä kuuluu. Keskustele, kuuntele ja ole läsnä. Ohjaa tarvittaessa avun piiriin. 2. Kerro sosiaalisessa mediassa mielen hyvinvoinnin asioista. 3. Järjestä vihreä valaistus 10.10. klo 18 tai koristaudu vihreään.

Lue lisää: mieli.fi

YKSI HETKI KIRKOLTA

Olipa eräänä syksyisenä sunnuntaina Muskarimessu Männistön Pyhän Johanneksen kirkolla. Ehtoolliskirkossa oli paljon lasten iloa, naurua, ääntä, laulua ja soittoa – ja lupa leikkiä. Messun jälkeen ilo jatkui trampoliinilla, keppihevos- ja temppuradalla. Kuvasuunnistuksessa pienille seikkailijoille tulivat tutuiksi kirkon kulmat ja yksityiskohdat. Kuva Milla Huttunen.

LAINATTUA

”Ei ole elämää ilman lehteä, sama kun ei ole elämää ilman musiikkia tai kulttuuria. Lehti on ihan välttämätön osa arkea.”

Upi Heinonen, Viikkosavo 6.9.2023

”Usein kunnioitusta omalle vakaukselleen vaativat äänekkäimmin ne, jotka vähiten kunnioittavat toisin ajattelevia.”

Sami Vainio, Savon Sanomat 13.9.2023

LYHYESTI

SUOMEN LÄHETYSSEURA ON JULISTANUT kilpailun, jossa etsitään hyviä sukamalleja, joista voi tulevaisuudessa kutoa sukia Lähetysseuran työn hyväksi. Parhaat mallit palkitaan ja ne jäävät Lähetysseuran käyttöön. Lue lisää: felm.suomenlahetykseura.fi

ASIAKKAIDEN MIELENTERVEYSONGELMAT näkyvät kirkon perheneuvonnassa aiempaa useammin. Vuoden 2023 kyselyssä peräti 83 prosenttia vastanneista sanoi, että asiakkaiden mielenterveyskysymykset ovat lisääntyneet.

17 000

Vuonna 2022 kirkon perheneuvonnassa kävi yli 17 000 yksittäistä asiakasta.

Kuva: Tuija Hyttinen

”Ihminen on uutinen. Ihmisten kohtaminen on ollut minulle numero yksi. Katson silmiin ja ryhdyn puhumaan.”

Sielukas lehti yllättää aina

JUHLATERVEHDYS

Wilhelmiina Honkanen

PIENI PÖYHÄISY ja kaukaisuudesta pulpahtavat muistit kuvat. Kuin valokuvassa näen Tuomiokirkon kuuraiset puut, kun ensimmäisenä työpäivänäni maaliskuussa 1987 askellan uuteen työhön, suuntana Kuopion keskuseurakuntatalo. Pakkaslumi narskuu kenkien pohjissa. Helsinki-ulsteri on aivan liian ohut, varpaat valittavat korkokengissä. Ilon matkakaverina on ikävä.

EN VIELÄ OSANNUT edes lukea, kun vimmana odotin postin tuloa. Porstuaan minulle oli varattuna vanha lehti, muutoin olisin repinyt tuoreen aviisin postintuojan käsistä. Huijaus kelpasi aikansa. ”Miten tuo tyttö on oppinut lukemaan”,

äiti ihmetteli. ”Isä vähä neuvo”, vastasin. Ja kohta isän vaivoiksi luin Maaseudun Tulevaisuutta. Ja suunnitelin tulevaa tekemällä pienen pirtin lukijakunnalle Koti-lehteä yhden kappaleen painoksena.

NOLLAT painosmäärässä kasvoivat, enkä alkuun ymmärtänyt, miten vankan ja historiallisen laivan kannelle olin loikannut. *Siunausta koteihin* syntyi vuonna 1913. Lehden perustajien ajatus oli, että Suomen kansa kulkee kohti kadotusta. Kodit tarvitsevat julistavaa hartautta, Jumalan Sanan kylvää. Vuosikerran sai tilatuksi markalla. Sodan jaloissa lehti oli kuolemaisillaan, mutta periksi ei annettu. Väliin lehteä toimitettiin hiipakuntalehtenä piispa **Eino Sormusen** päätoimittamana, kunnes *Siunausta koteihin* palasi juurilleen seurakuntalehdeksi.

PITKÄLLÄ MATKALLAAN lehti on nähnyt monta uudistusta: koko, ulkoasu ja sisältö ovat muokkautuneet ajan mukana. Vuosikymmeniä papit vastasivat lehden toimittamisesta oman työn ohella. Tiedotussihteerin viran perustaminen oli Kuopion seurakunnissa katse kohti tulevaisuutta. **Marjatta Viinikainen** oli tässä virassa ensimmäinen ja utteralla työllään, tunteja laskematta raivasi tietä auki meille tuleville tekijöille.

KUN TULIN Kirkko ja kotiin työhön, somemaailma oli kaukana, tuntemattomissa. Paperinen lehti oli ainoa julkaisun muoto, ensimmäiset verkkosivut rakennettiin kauhani loppuvaiheessa. Miten paljon yksinkertaisempaa ja raikkaampaa työ oli. Palautte tuli kasvoista kasvoihin, ei sähköpostien eikä Facebookin tai Twitterin kautta. Kun niitä ei ollut.

KIRKKO JA KODIN journalistinen kehittäminen oli rakain tehtäväni ja työni intohimoni. Työni moninaisuudessa uuvuin ja masennuin monet kerrat, mutta perustehtävässäni en milloinkaan.

VIESTINNÄN valtavirrasta ovat niin suuria, että keskitien kuljija katoaa massaani. Lehti voi olla ”ihan kiva”, mutta siitä ei jää mitään mieleen.

HYVÄ LEHTI jättää jäljen. Siinä on särmää ja terävyyttä. Lehti on enemmän kuin lyhyt pirstaleinen, ohi suhahtava hetki. Lukija kiintyy lehden sieluun, eikä tätä käyttöliittymää noin vain vaihdeta. Sielukas lehti yllättää aina. Jokainen numero on uusi luomus.

OLEN VAKUUTTUNUT siitä, että seurakuntalehdellä – myös paperille painettuna – ei iltaruskon aika ole näkyvissäkään. Pistetiedon

rinnalle lehtien palstoille palaavat hyvät tarinat ja suuret elämykset, vakavat aiheet. Kun päivälehden kiinnostus kirkkoa ja hengellisyyttä kohtaan vähenee, kirkollista mediaa tarvitaan enemmän kuin koskaan.

LÄHTÖÖNI LIITTYI sanoittamaton suru. Mutta päälimmäiseksi Kirkko ja koti on jättänyt minuun rikkumattoman elämänviisauden ja suurten tunteitten jäljen. Mitä rikas olenkaan. Kiitos ja siunaus sinulle, rakas lukija, Unto Eskelisen riimityksellä:

”Kiliahkavana
ken jos kilivotteloo,
piäsöö perille.”

Lainaus **Unto Eskelisen** Savolaisista haiku-runoista. ●

Kirjoittaja toimi Kirkko ja kodin päätoimittajana vuosina 1993–2013.

JUHLATERVEHDYS

Jari Jolkkonen
Kuopion hiippakunnan piispa

Kirkko ja koti – yhdistävä linkki

110 VUOTTA täyttävä Kirkko ja koti kuuluu Suomen vanhimpiin seurakuntalehtiin. Ja ylipäänsä yhä ilmestyviin sanomalehtiin.

SE KERTOO, että lehdelle on ollut vahva tarve halki aikojen myrskyjen. Ihmiset ovat sitä odottaneet, seurakuntien päättäjät ovat siihen panostaneet. Pitkä historia kertoo myös, että lehti on kyennyt kehittymään ja muuttumaan ajan vaatimuksiin.

MUTTA PALJON on myös pysynyt samana. Kaikkina aikoina lehti on ollut yhdistävä

linkki seurakunnan ja seurakuntalaisten välillä. Se välittää tietoa seurakuntien tapahtumista. Se kertoo ihmisten arjesta samaistuttavalla tavalla. Se tarjoaa yhdistävän alustan etsiä Jumalan kasvoja ja pohdita, mitä kirkon usko merkitsee tänään.

TÄMÄ PYRKIMYS yhdistää on tullut entistä tärkeämmäksi nykyisin, jolloin yhteiskunnallinen vastakkainasettelu on kärjistynyt. Polarisaatio on totta.

SE SAI LISÄPONTTA erityisesti, kun somejätit Face-

book ja Twitter ottivat 2010-luvun alussa käyttöön jaa-toiminnon. Pian toimintoa ryhdyttiin käyttämään pöyristyttämistarkoituksessa: omalle sisäryhmälle lähetettiin toisin ajattelevista tai uskovista aineistoa, joiden tarkoitus oli osoittaa vain se, kuinka tyhmiä ja pahoja nämä ovat.

MYÖS SUOMESSA julkista keskustelua sävyttää keskinäinen epäluottamus. Lehtien palstoilla ja somekanavilla kilpaillaan siitä, kuka keksii ilkeimmän sivalluksen.

KIRKKO JA KOTI ui rohkeasti vastavirtaan. Se tahtoo olla yhdistävä linkki. Erojen sijasta halutaan kiinnittää huomioita yhdistäviin asioihin.

TÄMÄ KAIKKI ON haluttu tehdä journalistisesti korkeatasoisella tavalla. Pyrkimys sovinnollisuuteen ei ole merkinnyt ympäröivyyttä. Myös hankalia asioita on haluttu käsitellä – fiksusti ja siivestyneesti. Toivon, että tämä kypsä, aikuinen, vastakulttuurinen, sovitteluva – siis kristillinen – ote jatkuu.

Toivotan hyvän Jumalan siunausta. ●

Luottamus päättäjiin ja esivaltaan kumpuaa kristillisestä perinteestämme.

Ovatko uskonto ja politiikka kavereita vai vihollisia?

Miten kristilliset arvot näkyvät päätöksenteossa?

Sini-Marja Kuusipalo teksti
Hanne Salonen / Eduskunta,
Helsingin yliopisto kuvat

Raamatun käyttöä suomalaisessa yhteiskunnassa tutkinut Helsingin yliopiston dosentti **Niko Huttunen** (pallokuvassa) herättää katsomaan politiikkaa pintaa syvemmältä.

”Yhteiskuntamme on rakentunut kristillisille arvoille. Ne ovat yhä totta, vaikkei niitä sanota kristillisiksi.”

Ytimessä yhteisöllisyys

Suomessa kristilliset arvot korostavat yhteisöllisyyttä.

”Luotamme päättäjiin, jotka toimivat hyväksemme. Tarvitsemme viranomaisia. Hoidamme terveydenhuollon kollektiivisesti. Pidämme kaikista huolta. Traditiomme ei ole yksilökristillinen kuten Yhdysvalloissa.”

Arvot elävät koko ajan. Muutoksesta Huttunen lainaa **J. V. Snellmanin** valtio-oppia.

”Kun kansan uskonnollinen käsitys muuttuu, yhteiskunnan muutokset mahdollistuvat. Jos yhteiskunta muuttuu ensin, tulee ongelmia.”

Tähän on törmätty mm. avioliitolaissa. Keskustelua monista politiikan ja uskonnon yhdistävistä

aiheista Huttunen pitää pintakuu-huina.

”Jos sanot, että politiikka pitäisi perustaa kristillisille arvoille, sinua pidetään räsäsläisenä.”

Esivalta, sääntely ja siunaus

Huttunen on syventynyt suomalaisen poliittisen teologian linjaan 1500-luvulta nykypäivään. Aikamatkalla punoutuu kuva reformaation myötä syntyneestä vanhatestamentillisesta Suomesta, jossa korostuu hallitsijalle keskitetty valta.

”Toimiiko hallitsija ja kansa Jumalan tahdon mukaisesti vai sitä vastaan? Saako se Jumalan siunauksen vai vihan? Sittemmin sama logiikka toimii ilman julkilausuttua uskonnollista perustelua: valtion tulee huolehtia, ettei kansa tuhoa itseään paheilla.”

Tästä versovat esimerkiksi alko-, makeis- ja lentovero. Sääntely saa luterilaisessa Pohjolassa paljon kannatusta. Valtiolla on oikeus puuttua ihmisten elämään.

Taustaa ei Huttusen mielestä tunnusteta. Kirkossakaan ei enää puhuta Jumalan vihan teologiasta.

Ohjaus vai vapaus?

”Meillä keskustellaan siitä, holhoako valtio. Kohtelee se kansalaisia lapsina vai vastuullisia aikuisia? Mik-

si pitää säädellä viinan ostamista tai kauppojen aukioloa? Ohjailusta halutaan vapautua.”

Yhdysvaltalainen markkinaliberalismi haastaa meidät, koska sikäläinen yhteiskunta on aivan toista taustaa. Yhdysvallat syntyi eurooppalaista valtaa paenneista, joiden eetos oman elämän vapaasta järjestämisestä elää yhä.

”Siellä keskusvalta on kyseenalainen ja torjuttava. Ihminen vastaa itse elämästään – jos ei vastaa, kuolee kadulle.”

Suomelle tyypillistä on integroiminen: lähtökohtaisesti kaikki kuuluvat samaan yhteiskuntaan, myös vähemmistöt ja maahanmuuttajat. Tällä varjolla vähemmistöjä on myös kohdeltu huonosti. Huttunen muistuttaa, että kotoutuminen on ihmisten ajamista sisään luterilaisiin arvoihin.

Toteutuuko uskonnonvapaus?

Tätä nykyä yksilöt saavat vapaasti uskoa mihin haluavat. Sen sijaan

kollektiivinen uskonnonharjoittaminen on vastatulessa.

”Uskonnonvapautta kyseenalaise-tetaan yhä voimakkaammin. On selvä taipumus mieltää uskonnosta kertominenkin uskonnon harjoittamiseksi ja sen perusteella puhdistaa uskonto pois kunnan, valtion ja hyvinvointialueiden tasolla. Osalla virkamieskuntaa näyttää olevan agenda vaikuttaa uskonnonvapautteen.”

Oikea vai vasen kirkko?

Uskontoa ja politiikkaa ei voi pitää erillään. Uskontojen asema yhteiskunnassa on jotenkin järjestettävä, mikä on aina poliittinen päätös. Jos uskonnon pitäisi puhutella, on otettava huomioon ajan ja paikan poliittiset intressit.

”Hallitusohjelmataavoitteillaan kirkko pyrkii viemään viestiään ja odottaa yhteiskunnan toimivan kansakunnan parhaaksi. Tästä käy esimerkiksi nuorten terapiatakuu.”

Huttusen mukaan kirkko mielletään oikeistolaiseksi ja arvokonservatiiviksi.

”Poliittisissa arvokartoissa ei ole vasemmisto-konservatiivista puolta, mutta kirkko oikeastaan on sellainen.” ●

Teologi Niko Huttunen on keskustelemassa uskonnosta ja politiikasta Alavan kirkon uskonnonvapaus-sarjan luennolla 15.10.

Lue pidempi juttu verkossa kirkkojakoti.fi

Nuoret kriitikot kuluttavat kulttuuria

Taidetestaajat-toiminta vie joka vuosi Suomen kahdeksaluokkalaiset vierailulle taidekohteisiin. Syyskuussa Kuopion Hatsalan koulun kasit kävivät testaamassa Tanssiteatteri Minimien esityksen.

Sini-Marja Kuusipalo teksti ja kuva

Mitä taidetestausta on?

"Tässä koko Suomen hankkeessa nuoret pääsevät tutustumaan kulttuurikohteisiin, kuten konserttiin, teatteriin, näyttelyyn tai sirkukseen. Toinen esityksistä on kotiseudulta, toinen suuremmasta kaupungista. Hanke valitsee käyntikohteet ja maksaa pääsyliput ja matkat. Olen ollut ryhmien kanssa Helsingissä. Esimerkiksi Helsingin-reissu kulttuurikohteeseen on monelle harvinaista", kertoo kuvataiteen opettaja Elina Koivula.

Mitä taidetestausta antoi katsojalle?

"Minimien esitys toi esille erilaisia tunteita. Yleisökin otettiin mukaan", Venla Mähönen sanoo. "Ei tämä hetkessä unohdu, tulee juteltua kavereidenkin kanssa. Nyt

kaikki koulun kasit pääsivät yhdessä esitykseen, emme vain me kuvisluokkalaiset", Minja Tuononen kiittää. "Taidetestausta avaa silmiä sille, mitä kulttuuri voi olla. Kohteet ovat erilaisia. Tämä selvästi heti vangitsi nuoret alusta alkaen muun muassa äänimaisemallaan. Nykytanssiesitykseksi hyvä valinta", opettaja Koivula arvioi.

Miten taidetestausta vaikuttaa tapaan kuluttaa kulttuuria?
"Tuli koettua jotain ihan uutta. Voisin mennä katsomaan teatteria jonkun mukana", Minja Tuononen sanoo.

"Olisi kiva käydä esityksissä, joissa olisi jännitystä ja jotka saavat katsojat varpailleen", Venla Mähönen miettii.

Miten esitystä käsitellään koulussa?
"Ennen esitystä tutustuttiin sen esittelyyn. Lopuksi oppilaat kerto-

vat mielipiteensä esityksestä taidetestaajien arviointisovelluksella. Taiteentekijät saavat palautetta nuorilta siitä, mikä näitä kiinnostaa", opettaja Elina Koivula sanoo. ●

TAIDETESTAajat

- Taidetestaajat-hanke käynnistyi Suomen Kulttuurirahaston aloitteesta vuonna 2017. Syksystä 2020 alkaen toimintaa on rahoittanut Suomen opetus- ja kulttuuriministeriö. Toiminnan tuottaa Suomen lastenkulttuurikeskusten liitto.
- Toimintaan osallistuu kaikista Suomen kunnista vuosittain yli 65 000 oppilasta ja opettajaa.
- Lue lisää: taidetestaajat.fi

Opettaja Elina Koivula (vas.) ja kahdeksaluokkalaiset Venla Mähönen ja Minja Tuononen Hatsalan koulusta kävivät Kuopion kaupunginteatterilla katsomassa tanssiteatteria.

KAMALA LUONTO

LYHYESTI

Seurakuntayhtymän puhelinvaihte muuttunut

Kuopion seurakuntayhtymä on luopunut ulkoisesta vaihdepalvelusta 12. syyskuuta. Puhelinvaihteen numero 017 158111 säilyy, mutta vastaisuudessa siihen soitettava voi asioida vain joko hautaja puistotoimiston, aluekeskusrekisterin tai Kirkko ja koti -lehden jakelupalautteen kanssa.

Suora numero hauta- ja puistotoimistoon on 010 5733 700 ja aluekeskusrekisterin virkatodistuspalveluun 010 5733 100. Muuten numerot säilyvät ennallaan. Seurakunnan numeroihin soitosta ei peritä erillistä palvelumaksua, vaan puhelu maksaa soittajan puhelinoperaattorin perimän hinnan.

Riistaveden seurakuntatalosta ollaan luopumassa

Järvi-Kuopion seurakunnan toiminnot on siirretty Riistaveden seurakuntatalolta Riistaveden Vanhaan pappilaan syksyllä 2022. Seurakuntatalon ylläpitokustannukset ovat tällä hetkellä noin 25 000–30 000 euroa vuodessa, joten se kannattaa myydä.

Yhteinen kirkkovaltuusto on hyväksynyt viime syksynä Kuopion ev.lut. seurakuntayhtymän kiinteistöstrategian vuosille 2022–2032. Siinä seurakuntayhtymän kiinteistöt on luokiteltu säilytettäviin, kehitettäviin ja luovutettaviin. Riistaveden seurakuntatalo kuuluu strategiasa luovutettaviin kiinteistöihin.

Riistaveden seurakuntatalon myynnistä pyydetään Järvi-Kuopion seurakunnan seurakuntaneuvoston lausunto. Sen jälkeen myynti käsitellään yhteisessä kirkkovaltuustossa.

Esityslistat julkaistaan verkossa

Kuopion ev.lut. seurakuntayhtymässä on päätetty, että yhteisen kirkkoneuvoston ja -valtuuston sekä seurakuntaneuvostojen esityslistat julkaistaan verkossa. Aiemmin verkossa on päässyt lukemaan vain näiden luottamuselinten pöytäkirjat.

Perustuslain mukaan viranomaisen hallussa olevat asiakirjat ja muut tallenteet ovat julkisia, jollei niiden julkisuutta ole välttämättömyyden syiden vuoksi lailla erikseen rajoitettu.

Kuopion ev.lut. seurakuntien yhteinen kirkkoneuvosto päätti toukokuussa, että esityslistat ovat lähtökohtaisesti julkisia. Yksittäisen asian kohdalla tästä voidaan perustellusta syystä poiketa. Pääsääntöisesti syy julkisuusperiaatteesta poikkeamiseen perustuu lakiin.

Esityslistat julkaistaan verkossa sen jälkeen, kun ne on lähetetty luottamuselimen jäsenille.

Eri luottamuselinten esityslistoihin pääsee verkkosivulta kuopionseurakunnat.fi/laatoksenteke. ●

Lisää uutisia kuopionseurakunnat.fi ja siilinjarvenseurakunta.fi

Kaikille saavutettava kirkkopäivä

Kuopion tuomiokirkko täyttyi kohtaamisen ilosta, kun paikalle suuntasi noin 700 osallistujaa viettämään kehitysvammaisten kirkkopäivää.

Savon ammattiopiston Telma-koulutuksen Dancing Roots -tanssiryhmän esitys ilahdutti katsojia.

Sirpa Lyytinen teksti
Tuija Hyttinen kuvat

Virtuaalikirkossa kautta päivän ohjelmaa seurasi yli 1 000 etäosallistujaa monissa paikoissa ympäri Suomen. Valtakunnallista kehitysvammaisten kirkkopäivää vietettiin 13.9. Päivän teemana oli SUUNTA.

Riemukas tunnelma

Kirkkopäivä alkoi yhteisellä jumalanpalveluksella ja ehtoollisella. Ohjelma jatkui juhalla, jossa kuultiin tervehdyksiä muun muassa piispa **Jari Jolkkoselta**,

Pohjois-Savon hyvinvointialueelta vammaispalveluiden palvelujohtaja **Seija Kärkkäiseltä**. Kirkkohallituksen tervehdyksessä saavutettavuuden ja vammaisuuden asiantuntija **Katri Suhonen** nosti esille päivän erityisen merkityksen. Hän korosti jokaiselle seurakuntalaiselle olevan tärkeää kokea olevansa osa yhteisöä ja päästä kohtaamaan vertaisiaan. Juhlassa nautittiin Telmi-teatterin ja Dancing Rootsin esityksistä sekä **Markus Väisäsen** runoesityksestä. Kanttori **Jarkko Maukosen** ja bändin johdolla riemuuttiin

yhteisistä lauluista. Tunnelma oli päivän teeman mukainen: suunta eteenpäin ja ylöspäin.

Pitkät perinteet

Kirkkopäivän toteutuksesta vastasi kehitysvammaistyön pastori **Risto Tabelin** ja vammaistyön diakoni **Mira Leinosen** johdolla toiminut työryhmä. Seurakunnan työntekijöiden lisäksi mukana oli Humanistinen ammattikorkeakoulu HU-MAK. Kuopion kampuksella Tulkkaus ja kommunikaatio-ohjauksen koulutuksesta valmistuu puhevammaisten tulkkeja sekä puhetta tuke-

vien ja korvaavien keinojen ohjaajia.

Kirkkopäivä toteutettiin kirkon saavutettavuusohjelmaa seuraten. Humakin opiskelijat toimivat tapahtuman saavutettavuusavustajina. He ohjasivat ja auttoivat osallistujia eri tavoin niin lounaalla kuin Tuomiokirkossakin. Opiskelijat tekivät tapahtumaan myös toimintataulut kuvakommunikoinnin keinoin. Tilaisuudessa opiskelijat toteuttivat kuvakirjoitustulkkauksen sekä tulkkauksen selkeällä viittomakielellä. Myös Virtuaalikirkon lähetyksessä oli selkeällä viittomakielellä to-

teutettu tulkkaus etäosallistujille.

Kirkkopäivällä on pitkät perinteet, sitä on vietetty yli 40 kertaa eri puolilla Suomea. Kehitysvammaisten kirkkopäivän tunnuksena toimiva kirkkoristi siirtyy nyt Kuopiosta Helsinkiin, jossa kirkkopäivä ensi vuonna järjestetään.

Kuopiossa vietetyn kirkkopäivän tallenne on katsottavissa virtuaalikirkko.fi-sivulla. ●

 Kuvasarja verkossa kirkkojakoti.fi

KOLUMNI

Wille Riekkinen
Kuopion hiippakunnan
emerituspiispa

On tässä vielä työmaata!

KESÄLLÄ SAIN OSALLISTUA Pride-marssiin. Kyseessä oli monisatapäisen nuorekkaan joukon mielenilmaus ihmisoikeuksien ja tasa-arvon puolesta. Samalla ilmaistiin huoli kasvavasta vihapuheesta ja kaltoinkohtelusta, jota seksuaalivähemmistöjen ohella monet toisinajattelijat saavat osakseen. Ilokseni huomasin monien poliittistenkin kuopiolaistahojen osallistuvan sanoman perille viemiseen. Se lupaa hyvää tulevaisuudelle.

JOISSAKIN KEHITTYVISSÄ maisa erilaisuus johtaa hylkimiseen ja jopa kuolemaan. Joitakin vuosia sitten esimerkiksi Tansaniassa albiinoja vainottiin erilaisuutensa vuoksi. Valikoisuus ihonvärinä olisi Pirun aikaan-

saannoksia, sanottiin. Sama kohtalo on monilla muillakin vähemmistöillä. Tänäkin kesänä on uutisoitu Ugandan, Ghanan ja muutamien muiden Afrikassa sijaitsevien maiden ankarista homolainsäädännöistä. Perusteeksi riittävät tietämättömyyden ohella joidenkin noitatohtoreiden demonisoivat näkemykset ja fundamentalistisävyisen lähetystyön kylvämät yksipuoliset näkemykset kristillisyydestä.

DEMOKRATIOISSA epätasa-arvoista kohtelua pidetään rikoksena ihmisyyttä vastaan. Kristinuskon kannalta kyse on synnistä. Tämän takia Pride-liikkeenkin sanomaa tulisi kuunnella herkäällä korvalla. Liikkeessä kun

ollaan huolestuneita väkivallasta ja vihapuheen kasvusta. Samalla korostetaan jokaisen ihmisen arvoa ja oikeutta elämään sellaisina, kuin itse kukin on.

TÄTÄ MIETTIESSÄ tulevat mieleen liikkeen kotoiset vastustajat. Esimerkiksi ministeri **Essayah** tuli kesällä sanoneeksi: "En jaa, eikä kristillisdemokraatit jaa Pride-liikkeen tavoitteita eikä poliittisia linjauksia." (Ilta-lehti 5.7.2023).

ONKO TUO NYT demokratiaa ajava kannanotto? Mielestäni Jeesuksen opetusten valossa ei ainakaan kristillinen! ●

Kirkko ja koti -lehteä juhlistiin kakkukahveilla

Seurakuntalehden 110-vuotiskahvit keräsivät porukkaa Kuopion torille ja Matkukseen.

Heli Haring teksti
Tuija Hyttinen kuvat

Elokuun viimeisenä päivänä sade sopivasti lakkasi, kun Kirkko ja koti -lehden kahviteltta pystytettiin torille. Paikalle alkoi kerääntyä jo hyvissä ajoin kahvittelijoita. "Olin laittanut ajankohdan oikein kalenteriin ylös, ettei vaan pääse unohtumaan", eräs tulija huikkasi. Kahvin ja porkkanakakun äärellä oli aikaa myös tutustua lehden ulkonäköuudistukseen ja antaa siitä palautetta.

Ristisanoja toivottiin
Torilla yksi lehden pitkäaikainen lukija heitti ehdotuksen, voisiko Kirkko ja koti -lehteenkin saada ristisana-tehtäviä. Eipä aivan hullumpi idea, jonka lupasimme laittaa mietintämyssyyn. Kahviteltalle löysi tiensä myös Säkylästä saapunut matkailijaseurue.

"Kun muualta ollaan, niin lehti ei ole tuttu. Mutta kiva tunnelma teillä täällä torikahveilla on, aivan erilaisena kuin siellä meidän suunnalla."

Lehden tekijöillä oli aikaa jutustella lukijoiden kanssa niin torilla kuin Matkukseen. Monet kiittelivät erilaista tapahtumaliitettä, joka on kätevä ottaa talteen. Niin ikään ilmeni, että kastettujen, kuulutettujen ja kuolleiden palsta on yksi lehden luetuimmista. Myös elämäntarinoita nostavat lukijoita.

Saimme myös paljon hyviä juttuvinkkejä. Muun muassa omaishoitajien arkea sekä ikäihmisten yksinäisyyttä toivottiin käsiteltävän lehdessä.

Raikas ilme
Lehden uudistuvasta ulkoasusta annettiin ilahduttavan paljon palautetta. Sitä luonnehdittiin helposti silmäiltäväksi, raikkaaksi ja nykyaikaiseksi. Monet kehuivat myös sitä, että kuville annetaan jatkossa enemmän painoarvoa.

Palautetta oli mahdollista antaa myös verkkosivustolla vastaamalla aiheeseen liittyvään kyselyyn. Verkkokyselyyn vastaajien kesken arvottiin kolme elokuvalippupalkintoa, jotka on postitettu voittajille.

Palaute on edelleen tervetullutta. Sen perusteella lehteä pyritään kehittämään mahdollisimman hyvin lukijoita palvelevaksi.

 Kuvasarja verkossa
kirkkojakoti.fi

Maire Laakso ja Wilhelmiina Honkanen.

Katja Nenonen ohjasi väkeä kahviteltalle.

Nuorisokanttori Jarkko Maukonen viihdytti kahvittelijoita Matkuksessa.

Palvelemme teitä kaikissa hautausjärjestelyihin liittyvissä käytännön asioissa luottamuksella, yksilöllisesti ja ammattitaidolla

Toimialueena Kuopion seutu ja lähikunnat

Iltaisin ja viikonloppuisin
puh. 040 585 0456

toimisto@hautaustoimistoparviainen.fi

www.hautaustoimistoparviainen.fi

Hautaustoimisto Parviainen Oy

Savonkatu 18 | 70110 Kuopio | ma-pe 9-16 | puh. 017 261 3771

Suru on hitaasti vaalenevia varjoja...

Hautaustoimisto J. NURRO OY

Kauppakatu 55-57, KUOPIO, puh. 040 505 6287
hautaustoimisto@nurro.fi www.nurro.fi

HAUTAUSTOIMISTO

Länsivuori

Savonkatu 25, Kuopio
Puh. 017 261 6531, 040 512 1035
www.lansivuoriky.fi

HAUTAKIVET SUORAAN VALMISTAJALTA

VARPAISJÄRVEN GRANIITTI OY
Savonkatu 24, Ollinpuisto, Kuopio, puh. 017 263 3408
Graniitintie 7, Varpaisjärvi
puh. 017 771 811
Myös lisänimen kaiverukset ja kiven enstisöinnit

KIVI PAJA Kiven Kauneutta Kunnioittaen 20-vuotta

- Lisänimen kaiverustyöt
- Hautakivet ja entisöintityöt
- Pronssituotteet, Kivilyhdyt
- Paikallista palvelua

Kivipaja Sari Kämäräinen
Paja/toimisto:
Jääskeläkatu 1, 70780 Kuopio
myynti@kivipajasarik.fi
www.kivipajasarik.fi
puh. 050 575 0004

APUA ASIAKIRJOJEN LAADINTAAN

Perunkirjoitukset, veroilmoitukset, edunvalvontavaltuutukset ja testamentit sekä erilaisten lomakkeiden täyttö.

Kysy tarjous!

Kuopion Invalidit ry.
Savonkatu 16, puh. 0440 378 451
toimisto@kuopioninvalidit.fi

PORTAANPÄÄ

100

22.-23.10.2023

Juhlaohjelma osoitteessa
www.portaanpaa.fi

TERVETULOA!

Elokuun lopussa suunniteltiin jo joululehteä. Pöydän ääressä Heli Haring (vas.), Sini-Marja Kuusipalo, Minna Siikaniva, Merja Tapio ja Katja Nenonen. Kuva ottamassa Tuija Hyttinen.

Valmis lehti on monen tekijän summa

Seurakuntalehden tekeminen on pitkä, mutta antoisa prosessi.

Heli Haring teksti
Tuija Hyttinen, Merja Tapio,
Sanoma Manu kuvat

Käsissäsi on Kirkko ja koti -lehden 110-vuotisjuhlanumero. Kuten ehkä huomaat, on lehti saanut juhlan kunniaksi uudenlaisen ulkoasun, joka enemmän vastaa tätä päivää.

Ulkoasu-uudistusta on pohjustettu jo keväältä alkaen, mutta ei lehden sisältökään aivan käden käänteessä synny. Tämän numeron suunnittelu on laitettu tulille kesällä ja viimeiset juttuaiheet päätetty reilua kuukautta ennen lehden ilmestymistä. Hyvin suunniteltu kun on puoliksi tehty.

Ideariihi koolla

Pöytä täynnä läppäreitä, lehtiöitä ja post-it-lappuja. Viestintäyksikön viisihenkinen tiimi ja Siilinjärven viestintäsuunnittelija kokoontuu noin parin kuukauden välein suunnittelemaan 2–3 tulevaa lehteä.

Yhdellä koneella on auki vinkki-lista, jonne on kirjattu sekä viestintätiimin omia että lukijoilta ja seurakunnan työntekijöiltä tulleita juttuvinkkejä. Toisen läppärin ruudulle

avataan lehden sivupohjat, joita palaverin aikana täytetään.

Sitten ei muuta kuin mietintämyssyt päähän ja ideoita ilmaan.

Jonkinlaista runkoa suunnittelulle saadaan esimerkiksi kirkkovuoden tapahtumista, vuodenajasta ja ajan-kohtaisista teemoista. Silti jokainen lehti on suunnitteluvaiheessa kuin tyhjä taulu, jota täytyy jostain kohtaa alkaa maalata.

Suunnittelussa täytyy yrittää huomioida myös tasapuolisuus: esillä ihmisiä eri ikäluokista ja taustoista sekä juttuja eri seurakuntien alueilta. Myönnettäköön, että tämä saattaa olla helpommin sanottu kuin tehty. Toisinaan nimittäin huomaamme, että jossain numerossa on esimerkiksi haastateltu valtaosin miehiä. Korjausliikettä yritetään sitten kyllä seuraavaan lehteen.

Ei mene kuin Strömsössä

Kun lehden juttusisältö on saatu pakettiin, siirrytään miettimään kuvitusta ja erityisen tarkkaan sitä, minkälaisia kuvia halutaan lehden tai tapahtumaliitteen kanteen. Pohdittavana on, mitkä on mahdollista kuvata itse ja mihin aiheensa puolesta, tai muusta syystä, yritetään etsiä kuvituskuvia käytettävissä olevista kuvapankeista.

Työnjaon jälkeen on aika upottaa kädet saveen ja ryhtyä konkreettisesti tekemään tulevia lehtiä.

Haastattelut pyritään sopimaan jo hyvissä ajoin, sillä ihmisten kalenterit ovat yllättävän täysiä eikä sopivaa aikaa välttämättä löydy aivan sormia napsauttamalla. Etupainotteisuus kannattaa myös siksi, että haastateltavien yhteystietoja ei

haastateltavaa ei saada kiinni, hän ei ole halukas jututettavaksi, aika-tilat eivät käy yksiin tai sovittu haastattelu peruuntuu sairastumisen vuoksi. Tapahtumat, joista on tarkoitus mennä tekemään repparia, saattavat peruuntua. Kuvaustilanteet joudutaan toisinaan miettimään uusiksi esimerkiksi hankalien sääolosuhteiden vuoksi. Tilanteet elävät ja aina pitää olla valmius ottaa käyttöön varasuunnitelma – tai varasuunnitelman varasuunnitelma.

Kohtaamiset ovat työn suola

Haastattelut ja juttukeikat erilaisiin seurakunnan tapahtumiin ovat vain yksi osa koko lehdentekoprosessista, mutta ehdottomasti se kaikkein antoisin. Hienoja kohtaamisia, mielenkiintoisia tarinoita, uutta tietoa ja yhteisöllisiä tapahtumia. Kynä sauhaa ja kamera taltioi ilmeet, eleet ja tunnelmat.

Ennen kuin valmis juttu on lukijoiden silmien edessä, on välissä monta vaihetta. Kerätystä kuvamateriaalista ja muistiinpanoista vain valitettavan pieni osa päätyy lopulliseen tuotokseen. Karsiminen ja valinnan vaikeus aiheuttavat lähes joka kerta päähäkäilyä. Toimittaja ja kuvaaja valitsevat yhdessä juttuun tulevat kuvat useiden kymmenien vaihtoehtojen joukosta: Mikä

”

Jokainen lehti on suunnitteluvaiheessa kuin tyhjä taulu.

aina ole helposti löydettävissä tai heitä ei saa nopeasti kiinni vaikkapa lomien tai työmatkojen vuoksi.

Suunnitelma on se, mihin nojataan. Hyvin usein lehden tekeminen ei kuitenkaan mene suunnitelmiin mukaan. Kaavailtua haastattelua ei ehkä saadakaan tehtyä, koska

kuva puhuttelee? Missä on paras tunnelma? Onko kuvattavalla oikeanlainen ilme?

Jutun valmistuttua se lähetetään vielä haastateltavalle katsottavaksi faktojen tarkistusta varten. Kun palaute on saatu, lähtee teksti ja kuvat Kajaanissa sijaitsevaan taittoon. Poikkeuksena tämä juhlanumero, jonka on taittanut oman viestintätiimin graafikko-kuvaaja.

Lehteen koostetaan myös erillinen 8-sivui-
nen tapahtumaliite. Sen työstäminen on var-
sinaista palapeliä, eikä vähiten siksi, että sii-
hen tarvitaan paljon kuvia. Tapahtumatietoihin
voi tulla paljonkin muutoksia ja myös tapahtu-
mien määrä vaihtelee eri kuukausina. Välillä on
vaikeus mahduttaa kaikki materiaali kahdek-
saan sivuun, välillä taas sivuja jää tyhjäksi – va-
rasuunnitelma poikineen pitää siis olla takatas-
kussa liitteenkin suhteen.

Eikä siinä vielä kaikki

Taitosta tulevia vedoksia katsotaan porukalla läpi. Huomiota kiinnitetään tässä vaiheessa eri-
tyisesti visuaaliseen vaikutelmaan, tehdään vie-
lä hienosäätöä ja viimeisiä korjauksia.

Lehti lähtee taitosta Sanoma Manun painoon
Tampereelle ilmestymispäivää edeltävänä per-
jantaina. Homma ei viestinnän osalta ole vie-
lä siinä kohtaa valmis. Lehden jutut ja kuvat on
muokattava verkkolehden sopiviksi ja syötettä-
vä verkkoon. Ne ovat luettavissa lehden ilmes-
tymispäivänä klo 8 alkaen osoitteessa kirkkoja-
koti.fi. Samaisena päivänä lähtee tilaajille myös
Kirkko ja koti -uutiskirje.

Kirkko ja koti -lehti on ulospäin näkyvin osa
seurakunnan viestintäyksikön työtä, mutta ei
suinkaan sen koko kuva. Lehdenseon ohella
pyörii koko ajan tapahtumatiedotus eri kana-
vien kautta, somepäivitysten tekeminen, verk-
kosivujen päivittäminen, mainoskampanjoiden
suunnittelu, valokuvaaminen, sisäinen ja ulkoi-
nen tiedottaminen, muiden tiedotusvälineiden
seuraaminen sekä vaihtelevassa määrin graafi-
nen suunnittelu. ●

*Tutustu verkkolehden tai tilaa uutiskirje:
www.kirkkojakoti.fi*

Kirkko haastaa huomioimaan maaseudun

Kirkko on uudistanut maaseutulinjauksensa. Keskeinen ajatus on, että hyvinvoivat kaupungit tarvitsevat hyvinvoivaa maaseutua ja maaseutu kaupunkeja.

Tea Ikonen teksti
Luonnonvarakeskus, iStock kuvat

Tiesitkö, että kaupunki ja maaseutu eroavat toisistaan vähemmän kuin eri maaseututyypit keskenään? Ainakin, jos eri aluetyyppejä verrataan vaikkapa hyvinvoinnin, tulojen tai väestörakenteen näkökulmista.

”Itse asiassa kaupungin lähellä oleva maaseutu on osalla mittareista jopa hyvinvoivempaa kuin kaupunkialueet. Harvaan asutulla maaseudulla puolestaan menee monilla mittareilla katsottuna huomattavasti heikommin”, kertoo Luonnonvarakeskuksen (Luke) tutkimusprofessori **Hilkka Vihinen** (pallokuvassa).

Vihinen oli mukana Kirkon maaseutulinjausten uudistustyöryhmässä, joka aloitti toimintansa vuonna 2022. Tuoreet kirkon maaseutulinjaukset esittävät ratkaisuja siihen, miten eri puolella Suomea vastataan maaseudun voimakkaaseen muutokseen ja maaseudun ja kaupungin vuorovaikutuksen muutoksiin. Kirkkohallituksen perusta-

man työryhmän jäsenet edustivat kirkon eri työntekijäryhmiä eri puolilta Suomea sekä Lukea ja Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliittoa, MTK:ta.

Korona-ajan tuoma monipaikkaisuus ja etätyö sekä seurakuntien ja kuntien väliseen vuorovaikutukseen vaikuttavat sote-ratkaisut loivat painetta ajantasaistaa kirkon edellisiä, vuonna 2015 julkistettuja maaseutulinjauksia. Uudistustyön keskeinen ajatus on, että hyvinvoivat

kaupungit tarvitsevat hyvinvoivaa maaseutua ja toisin päin.

”Kaupunki ja maaseutu eivät ole erillisiä saarekkeita, vaan niillä on myönteinen riippuvuussuhde”, painottaa Pielisensuun seurakunnan diakoniatyöntekijä **Saila Musikka**, joka edusti uudistustyöryhmässä Itä-Suomea ja perusseurakuntatyötä.

Monipaikkaisuus on tätä päivää

Monipaikkaisuus ja etätyö ovat maaseutulinjausten isoja teemoja. Monet viettävät kakkospaikkakunnalla pitkiäkin aikoja vuodesta ja ovat silloin pois kotipaikkakunnaltaan.

”Minusta oli hieno oivallus, että ne ihmiset, joilla on kakkosasunto pienellä paikkakunnalla, ovat osa-aika-asuja molemmilla paikkakunnilla”, Musikka toteaa.

Ihmiset kiinnostuvat myös kakkospaikkakuntansa asioista ja haluaisivat osallistua sen toimintaan tai käyttää palveluita. Seurakuntien tarjonnasta esimerkiksi kirkkokon-

sertit ja ystäväpalvelutyypinen toiminta kiinnostavat monipaikkaisia ihmisiä.

Kakkosasunto on usein sillä paikkakunnalla, jossa suvun juuret ovat, ja usein henkinen sidos kakkospaikkakunnan seurakuntaan on isompi kuin varsinaiseen seurakuntaan. Kun kasteet, häät ja hautajaiset halutaan pitää kakkospaikkakunnalla, se rasittaa pieniä seurakuntia.

”Pääkaupunkiseudulla on vaikea tulla haudatuksi muuten kuin tuhmaamalla. Jos ihminen ei sitä halua, hankkiiko hän hautapaikan jostain muualta? Mikä on maaseutuseurakuntien rooli ihmisten hautaamiskuviossa?” Vihinen kysyy.

Kirkon voimavarana yhteisöllisyys

Myös pienenevät resurssit ovat haaste. Saila Musikan mukaan seurakunnilla on tällä hetkellä osaavaa henkilöstöä, johon on panostettava myös jatkossa.

”Jos resurssit pienenevät, mihin voimavarat käytetään? Kirkon voi-

Neulamäen kirkon iloiset juhlat

Anu Kiviranta teksti
Anton Berg kuva

Neulamäen kirkolla vietettiin 17.9. kirkon 30-vuotisjuhlaa. Päivästä muodostui ilon, kiitollisuuden ja hyvän mielen juhla! Seurakuntalaiset saapuivat jo tuntia ennen juhlaa katsomaan lasten taidenäyttelyä ja jakamaan tarinoita Neulamä-

estä. Messussa kuuluivat monen ikäisten seurakuntalaisten äänet ja lopuksi kokoonnuttiin yhteiselle aterialle. Kiitosta sai myös juhlaa varten kehitetty Neulamäki-kakku.

Vuosien varrella Neulamäen kirkko on ollut monelle kotikirkko. Tukipiste ja paikka, jossa tavata toisia ihmisiä. Neulamäessä ollaan kokoonnuttu yhteisiin

jumalanpalveluksiin, perhekerhoihin, Ystäväntupaan ja arkisille aterioille. Nuorten avoimiin oviin ja kokkerhoihin. Neulamäen kirkko on siis kulkenut monella mukana arjessa. Yhtä lailla Neulamäen kirkko on ollut juhlan ja rukouksen paikka. Siitä kertovat ne lukuisat kastejuhlat ja muistotilaisuudet, joissa kirkolla ollaan jaettu iloa ja kaipausta. ●

mavara on yhteisöllisyys, ja seurakunnan työntekijät ovat yhä enemmän toiminnan organisoojia tai mahdollistajia. Se vaatii ammattitaitoa”, Musikka sanoo.

Vihinen toivoo, että seurakunnat voisivat olla valveutunut vastavoima kehityksessä, jossa kunnat ja hyvinvointipalvelut keskittävät toimintojaan.

”Miten omaa toimintaa voi viedä yhteisöjen lähelle ja tehdä niiden kanssa? Jos on pakko säästää ja leikata, onko oikein, että leikataan se viimeinenkin yhteinen tila tai lähipalvelu vai vähennetäänkö muualla jostakin sellaisesta palvelusta, johon jää vielä toimintoja”, Vihinen pohtii.

Miten olisi kaksoisjäsenyys?

Miten uudet maaseutulinjaukset näkyvät seurakuntien elämässä jatkossa, eivätkä jää vain yhdeksi paperiksi, joka nyt julkaistiin? Saila Musikka kertoo, että linjauksiin on koottu toimenpide-ehdotuksia kirkkohallitukselle, hiippakunnille, maaseutuseurakunnille ja kaupunkiseurakunnille.

Kirkkohallitus voi esimerkiksi arvioida seurakuntien kaksoisjäsenyyttä ja ottaa huomioon maaseutunäkökulman uuden strategiakauden valmisteluissa. Tuomiokapitulit voivat mahdollistaa maaseutuseurakunnille räätälöityjä toimintatapoja ja ohjata asian-
tuntijaresursseja niiden tueksi.

”

Kaupunki ja maaseutu eivät ole erillisiä saarekkeita, vaan niillä on myönteinen riippuvuussuhde.

Maaseutuseurakunnat voivat hyödyntää tilojen yhteiskäyttöä muiden toimijoiden kanssa sekä edistää yhteistyötä kyllien, kuntien, yhdistysten, yritysten ja hyvinvointialueiden kanssa. Kaupunkiseurakunnat ja seurakuntayhtymät voivat tarjota erityistyömuotojen, kuten esimerkiksi perheneuvonnan, palveluja yhteistyösopimuksilla myös lähialueiden seurakunnille. Ne voivat myös huomioida hankinnoissaan ekologiset ja alue- ja paikallistaloudelliset vaikutukset.

”Veikkaan, että vähintään seitsemän vuoden päästä kannattaa tarkastella, vieläkö nämä linjaukset ovat ajankohtaisia”, Musikka arvioi.

Hilkka Vihisen mielestä maaseutulinjausten laadittaminen on kirkolta merkittävä teko, jota kannattaisi tehdä tietäväksi esimerkiksi Euroopan unionin elimissä.

”Näin iso panostus ansaitsisi tulla huomatuksi sekä Suomessa että Suomen ulkopuolella”, Vihinen pohtii. ●

PAKINA
Seppo Kononen

JOS OTAN käteeni arabiankielisen Koraanin, en tajua siitä mitään. Aina ei ole ollut oman Raamattumme-
kaan ymmärtäminen ihan helppoa.

RIIPPIKOULUA käydessäni oli elämä maalla vielä niin niukkaa, ettei kotiin ollut varaa hankkia enempää Raamattua kuin Uutta testamenttiakaan. Rippikoulussa ne kuitenkin piti olla mukana, jotta voisimme yhdessä lukea tekstejä ääneen. Jouduin turvautumaan mummon ja ukin häälahjaksi saamaan perheeraamattuun, johon teksti oli painettu 1800-luvun

Sanoja ilman sisältöä

suomella ja saksalaisin fraktuurakirjaimin.

EN MUISTA, MITÄ luettiin, mutta aikanaan tuli minunkin vuoroni. Koukeroisen fraktuuran luku kävi hitaasti, ja kovin oudoilta tuntuivat myös sanat. Ei minun tarvinnut pitkään tankata, kun rippikoulua pitänyt pastori keskeytti ja kysyi: ”Mitä kirjaa sinä Seppo luet...?” Nähtyään vanhan perheeraamattun hän sanoi: ”Otetaanpa seuraava lukija.”

1800-LUVUN jälkeen Raamattu on suomennettu ja uudistettu pariinkin kertaan käytössä olevalle suomen kielelle. Mutta mieleen on noussut yhä useammin kysymys, ymmärtävätkö tämän päivän suomalaiset Raamatun ja Uuden testamentin sanomasta sen enempää kuin minä ja rippikoulukaverini 1800-luvun kirjoista?

SUOMEN kirjoitettu kieli ja sen myötä sivistys ovat perustuneet kirkon opetukselle - kiitos Turun piispojen **Mikael Agricolan** sekä isä

ja poika Gezeliuksen. Raamatun kielikuvat ovat vuosisatojen ajan heijastuneet myös yleiseen puheenparteen kuten kaunokirjallisuudenkin - katsokaapa vaikka Seitsemää veljestä.

TÄNÄÄN luterilaiseen kirkkoon kuuluu pääkaupunkiseudulla enää alle puolet. Kouluissa uskonnonopetuksen tunteja on vähennetty ja sisältöä lavennettu. Näin muuttuvat Raamatun väkevät vertaukset ja sanonnat käsittämättömiksi - sanoiksi ilman sisältöä.

”

Koukeroisen fraktuuran luku kävi hitaasti.

PELKÄÄN, ETTEI kukaan tiedä kohta edes **Sepeteuksen** poikien isän nimeä. ●

”Median moniäänisyys on asia, joka ei tule koskaan täysin valmiiksi”, Ylen journalistinen kehityspäällikkö Kati Puustinen painottaa.

Kenen ääni kuuluu mediassa?

Maailmassa on loputtomasti tarinoita ja niillä monta puolta. Medialla on haasteellinen tehtävä yrittää tuoda tasapuolisesti esille tätä moninaisuutta.

Heli Haring teksti
Tuija Hyttinen kuva

Lyhyesti kiteytettynä tiedotusvälineiden tehtävä on näyttää maailman todenmukaisena kuin mahdollista. Ei mikään helppo homma – varsinkaan näin valeutusten luvattuna aikana.

Perinteisesti ne, jotka pitävät suurinta mekkaa, saavat suurimman huomion. Heidän äänensä on kuitenkin vain yksi osa totuutta. Totuus piirtyy todenmukaisempaan vasta, kun ne kaikkein hiljaisimmat äänet saadaan kuulumaan.

”Tätä kohti on mahdollista mennä. Se vaatii, että asiaan kiinnitetään aktiivisesti huomiota ja käytetään erilaisia työkaluja mediasisältöjen analysointiin”, Ylen journalistinen kehityspäällikkö **Kati Puustinen** kertoo.

Ei pelkkä vähemmistökysele

Moniäänisyys on Puustisen mukaan Ylen perustehtävä, mutta sen painotus on vaihdellut vuosien myötä.

”Moniäänisyys mielletään vähemmistökyseleksi ja se ehdottomasti on sitä, koska aliedustetut ryhmät ovat perinteisesti olleet mediassa äänessä hyvin vähän. Mutta emme voi katsoa muiden ohi emmekä yli.”

”Kun lähdimme tekemään moniäänisyyttä kolme vuotta sitten, kartoitimme aluksi, kuinka uutispuolella työskentelevät yleiset ymmärtävät moniäänisyyden. Ilmeni, että on paljon eri tapoja mieltää asia.”

Puustinen työskentelee Ylellä journalististen uudistusten parissa ja moniäänisen journalismin edistäminen lohkaisee työstä suurimman osan.

”Järjestämme muun muassa koulutusta, jossa pohdimme, kenen ääni ei kuulu mediassa. Tärkeää on tunnistaa ja tunnustaa myös henkilöstön monimuotoisuus.”

”

On paljon eri tapoja mieltää moniäänisyys.

”Työn alla on sisältöanalyysin kehittäminen. Olemme pitäneet jo vuosia käsin kirjaa uutisissa esiintyvien sukupuolijakaumasta. Nyt pyrimme automatisoimaan analyysia

ja laajentamaan sitä sosioekonomiseen asemaan. Haluamme esimerkiksi, että esille pääsevät muutkin kuin korkeakoulutetut ja johtavassa asemassa olevat.”

Tekoäly hyvässä ja pahassa

Eri sukupuolta ja eri asemassa olevien ihmisten esillä pitämisen lisäksi moniäänisyys rakentuu toki muistakin elementeistä.

”Alueellinen tasapuolisuus kannattaa pitää mielessä. Ylellä pohdimme myös paljon sitä, näkyvätkö erilaiset arvomaailmat tai vaikkapa henkisyys tarjonnassamme. Median on perinteisesti ollut helpompi tuoda esiin liberaalia kuin konservatiivista ajattelua. Entä tuleeko millä tavalla esille se, että reilusti yli 60 prosenttia suomalaisista kuuluu edelleen kirkkoon – helpommin uutisoidaan kirkosta eronneiden määrästä”, Puustinen mainitsee muutamia esimerkkejä.

Viime aikoina on puhuttu paljon tekoälystä, joka on tullut rytinällä keskuuteemme. Sen uhat ja mahdollisuudet on syytä tunnistaa myös mediassa.

”Me pyrimme etsimään vastuullisia käyttötapoja tekoälylle. Olemme juuri testanneet, miten tekoälyn avulla voi kääntää uutisia eri kielille. Kone kääntää osan ja ihmisen viimeistelee. Tämä on valtava mahdollisuus myös moniäänisyy-

delle, sillä ihmistyövoimaa voidaan vapauttaa enemmän tiedonhankintaan.” ●

JOURNALISTIN OHJEITA

● Journalisti on vastuussa ennen kaikkea lukijoilleen, kuulijoilleen ja katselijoilleen. Heillä on oikeus saada tietää, mitä yhteiskunnassa tapahtuu.

● Tiedonvälityksen sisältöä koskevat ratkaisut on tehtävä journalistisin perustein. Tätä päätösvaltaa ei saa missään oloissa luovuttaa toimituksen ulkopuolisille.

● Journalistilla on oikeus ja velvollisuus torjua painostus tai hokutelu, jolla yritetään ohjata, estää tai rajoittaa tiedonvälitystä.

● Yleisön on voitava erottaa tosiasiat mielipiteistä ja sepitteellisestä aineistosta. Myöskään kuvaa tai ääntä ei saa käyttää harhaanjohtavasti.

Lähde: Julkisen sanan neuvosto

KIRKONKIRJAT

Kastetut

Tuomiokirkkoseurakunta
Alben Manuel Raikamo
Joose Julius Mikael Jytälä
Noel Olavi Leskinen

Alava
Alissa Ella Adalmiina Pulkka
Emil Eino Oliver Turunen
Emil Samuel Salomäki
Frans Oiva Malkavaara
Hugo Ensio Heikkinen
Luka Kalevi Airaksinen
Sofia Jennica Leppänen
Tuomo August Remes

Järvi-Kuopio
Selja Vanamo Koistinen,
Riistavesi
Veikka Urho Idefix Mesi-
mäki, Nilsistä
Helmi Linnea Voutilainen,
Nilsistä
Ilona Aurora Timonen,
Juankoski
Jerry Alekski Laitinen, Nilsistä
Pihla Kukka-Maaria Tapani-
nen, Vehmersalmi

Aurora Eevi Linnea Suoma-
lainen, Riistavesi
Edvin Aarre Evert Lämsä, Riis-
tavesi

Kallavesi
Aino Helmi Helena Sallinen
Alina Isabella Ahvenjärvi
Alva Sofia Hurula
Dominic Jaxon Dennis
Eeli Johannes Kauhanen
Eeli Nuutti Tapani Rissanen
Eetu Emil Juhani Laiho
Emil Venni Tiirikainen
Helmi Anni Emilia Siirilä
Jason Anttoni Kunranta
Joel Benjamin Jokitalo
Leevi Eino Matias Huttunen
Lucas Eemi Alvar Laakso
Minka Ruut Emilia Kotilainen
Nikolas Eemi Alekski Pekkari-
nen
Olavi Harri Aukusti Snellman
Oliver Anton Mikkonen
Sulo Antti Ilmari Juutinen
Tilda Leena Anastasia Kivelä
Tilda Rauha Inari Kela

Tuukka Ari Petteri Pehkonen
Veini Arttur Eemil Sahlberg
Vivia Sofia Lumiella
Malmström

Männistö
Aarni Armas Johannes Kopra
Aatos Olavi Oskari Ritvanen
Eeli Leo Tapio Kela

Puijo
Elmeri Antti Elias Kankkunen
Hilda Pauliina Rönkkö
Sisu Lauri Jouko Pöyhönen

Siilinjärvi
Siiri Maria Wilhelmiina Harti-
kainen
Jussi Johannes Valtonen
Elsa Aurora Hokkanen
Selma Helmi Lovisa Kauppi-
nen
Stella Aili Annikki Partanen
Iikka Erik Jutila
Magnus Eino Juhani Kettunen
Minea Isla Maria Vesterinen

Herra, sinä olet luonut
meidät jokaisen.
Opeta meitä
arvostamaan
ja rakastamaan
toinen toisiamme.
Sinä olet ensin
rakastanut meitä.
Murra muureja meissä
ja välillämme.
Anna armosi virrata
tähän kaipaavan
maailmaan.

Avioliittoon kuulutetut

Tuomiokirkkoseurakunta
Selja Mirjam Myllykoski ja
Rasmus Mikael Savolainen

Alava
Mari-Anne Haikonen ja
Juha Matti Pesonen

Kuolleet

Tuomiokirkkoseurakunta
Ilona Ingeborg Korhonen 97
Anna-Liisa Launonen 96
Esko Olavi Skog 95
Feliks Taavetti Makkonen 94
Sirkka Riitta Tikkanen 93
Pentti Olavi Koponen 92
Leila Annikki Halonen 91
Erkki Eemeli Laakkonen 90
Varpu Iines Pentikäinen 89
Pentti Kalevi Kaikkonen 88
Toivo Ilmari Johannes Jaati-
nen 88
Eila Marjatta Taskinen 84
Irma Kaarina Orvokki Niemi-
nen 81
Anja Liisa Nevalainen 80
Reijo Hynynen 79
Seppo Antero Penttinen 79
Irma Annikki Iivonen 69

Alava
Karin Edith Etsola 98
Mirjam Räsänen 97
Pentti Eelis Juhani Holo-
painen 92
Kyösti Armas Penttinen 77
Sirkka Liisa Timonen 76

Järvi-Kuopio
Vieno Elina Dagmar Nissinen
96 v, Tuusniemi
Veli Heikki Haatainen 82 v,
Tuusniemi
Toivo Sakari Miettinen 71 v,
Tuusniemi
Teuvo Kalevi Smolander 65 v,
Tuusniemi

Juha Pekka Airaksinen 61 v,
Nilsistä
Jari Kristian Bäck 50 v,
Riistavesi
Juliane Pakkanen 91 v,
Juankoski
Teuvo Valtteri Ronkainen 85 v,
Tuusniemi
Erkki Sakari Rissanen 83 v,
Juankoski
Ilmi Annikki Räsänen 89 v,
Muruvesi
Aino Anneli Kettunen 83 v,
Juankoski
Paula Hannele Airaksinen 72 v,
Vehmersalmi
Jorma Kalevi Haatainen 70 v,
Muruvesi
Jari Olavi Rönkkö 54 v, Tuus-
niemi
Toivo Johannes Hartikainen
86 v, Nilsistä
Rauha Marjatta Parviainen
82 v, Riistavesi
Väinö Räsänen 82 v, Kaavi
Rauno Olavi Riekkinen 65 v,
Säyneinen
Ari Petteri Hätinä 56 v, Nilsistä

Kallavesi
Eila Maria Tikkanen 94
Eila Kyllikki Airaksinen 92
Aino Elvi Voutilainen 87
Mirjam Elisabet Smolander 85
Esko Korhonen 83
Aimo Jokivarsi 82
Hannu Sakari Airaksinen 82
Aila Marketta Parviainen 73

Pirkko Anneli Laakkonen 68
Raija Helena Lahtinen 68
Heikki Antero Hakkarainen 66
Hannu Antero Korhonen 63

Männistö
Irja Juvonen 93
Vieno Annikki Miettinen 93
Elli Kaarina Härmäläinen 90
Heikki Juhani Ahonen 85
Risto Juhani Martikainen 72

Puijo
Lea Salome Kärkkäinen 98
Sirkka Anniita Rytty 94
Elvi Willman 93
Maija Tellervo Kekäläinen 93
Aili Annikki Remes 91
Kaija Sinikka Koistinen 90
Sirkka Juliaana Pirinen 88
Martta Orvokki Asikainen 84
Oiva Kalevi Hytönen 83
Aino Eila Irene Pirinen 83
Anu Pauliina Toivonen 40

Siilinjärvi
Pentti Johannes Räsänen 97
Katri Helena Marin 95
Anja Kyllikki Pitkänen 85
Eija Marita Markkanen 84
Toivo Eerik Toivanen 88

SANALLISTA

Mikkelinpäivä
Herra sanoi: ”Minä lähetän enkelin kulkemaan
sinun edelläsi, suojelemaan sinua matkalla ja
viemään sinut siihen paikkaan, jonka olen
sinulle varannut.”

2. Moos. 23:20

Enkelin siipien suojassa

”Rakas Jeesus siunaa meitä,
anna meille enkeleitä.
Siivilläsi meitä peitä,
älä meitä koskaan heitä.”

LAPSENA OPITTU iltarukous toi turvan lapsuudessa ja
kannattelee myös aikuisena.

ISRAELIN KANSAN VAELLUS oli kipujen ja epävarmuu-
den täyttämää. Jumala lupasi enkelien suojeluksen hei-
dän matkalleen. Edellä kulkeva enkeli osoittaisi tietä ja
johdattaisi kansan perille saakka, paikkaan, jonka Juma-
la oli heille varannut.

ELÄMÄ AIKUISENA on opettanut, että on paljon sellais-
ta, joka ei ole omassa hallinnassa. Luottamus kaikkival-
tiaan suojeluksen ja varjelukseen kannattelee elämää
kaikenlaisina päivinä. Jumala on lähettänyt enkelinsä
kulkemaan edellämme ja johdattamaan meidät perille
saakka. ●

Pauliina Huhtala
vs. seurakuntapastori
Kuopion tuomiokirkkoseurakunta

Henki kulkee – ja ihmiset myös

Siilinjärven seurakuntatalon remontoituvat tilat ovat saaneet myönteisen vastaanoton. Uudistukset palvelevat paitsi seurakuntalaisia, myös seurakunnan työntekijöitä sekä kaikkia yhteistyötahoja.

Merja Tapio teksti
Anni Korhonen kuva

Remontoituvat tilat on otettu syksyn aikana vähitellen käyttöön. Marraskuussa uusia tiloja juhliitaan, kun piispa Jari Jolkkonen siunaa tilat seurakunnan piispan-tarkastuksen yhteydessä.

Hankalat portaat ovat historiaa

Helmi-salissa kävi 12.9. kuhina ja iloinen puheensori-na, kun Arjen aterialle tulleet kilvan ihastelivat tilojen valoisuutta, selkeyttä ja helpokulkaisuutta. Suurin ja näkyvin muutos tiloissa on lattiapintojen tasaus yhdeksi, kun ennen tasoja on ollut kolme. Puheissa muisteltiin entisen Ison salin kauheita portaita, joissa moni pelkäsi kaatuvansa ja taisipa joku kaatuakin. Onneksi pahemilta vahingoilta välttyttiin.

”Vanhukset ja vaikeasti liikkuvat on otettu hienosti huomioon”, kommentoivat seurakunnan tilaisuuksissa paljon käyvät Elina ja Sepo Antikainen.

”Rollaattorilla ja pyörätuolillakin pääsee helposti liikkumaan.”

Saavutettavuutta lisää myös uusittu äänentoisto, induktiosilmukat jokaisessa tilassa, siirreltävät näytöt ja huippuluokkainen AV-esitustekniikka. Helmi-saliin tulevat striimauslaitteet mahdollistavat uusia tapoja osallistua tilaisuuksiin. Esteettömyys on huomioitu myös pihan remontissa.

Joulupuuro syntyy helpommin

Uudistukset vaikuttavat seurakunnan työntekijöidenkin työhyvinvointiin. Paitsi viihtyisämmät, uudet tilat ovat myös työturvallisemmat ja ergonomisem-

mat. Esimerkiksi keittiössä ovat toiminnot nyt samalla tasolla, eikä ruokaa laittaessaan tarvitse juosta eri paikoissa. Keittiöesimies Heini Haapalainen mainitsee ilon aiheeksi myös uuden ison sekoittavan padan, jonka ansiosta saadaan tehtyä ruokaa kerralla suuria määriä isommallekin porukalle. Joulupuuroa ei tarvitse enää hämmentää hartiavoimin monessa eri kattilassa.

”Täällä kulkee henki! On ihan selkeästi parempi hengitysilmä”, huomauttaa kirkkoherra Olli Kortelainen.

Remontissa tehtiin Ison salin kohdalla mittava ilmastointisaneeraus. Sisäilma on nyt laadukasta. Uusissa tiloissa kulkee hyvin henki ja ihmiset. ●

Kuvasarja verkossa
kirkkojakoti.fi

Vakaumustahto – uusi työkalu hoivapalveluissa

Vakaumustahto-lomake tarjoaa konkreettisen keinon ilmaista ja säilyttää oma vakaumus hoivapalveluissa.

Kirkon viestintä teksti ja kuva

Suomi on uskonnollisesti ja katsomuksellisesti moninainen. Ihmisillä on erilaisia kulttuurisia ja vakaumuksellisia taustoja, asenteita ja arvoja. Sote-alalla tarvitaan uskontolukutaitoa ja konkreettisia työkaluja erilaisten vakaumusten kohtaamiseen ja ymmärtämiseen. Vakaumustahto-lomake on uusi työkalu, joka tarjoaa välineen oman vakaumuksen ilmaisemiseen hoivapalveluissa.

Lisää ymmärrystä

”Vakaumustahto on kuin hoitotahto, mutta vakaumuksen näkökulmasta. Se tarjoaa konkreettisen keinon ilmaista ja säilyttää oma vakaumus hoivapalveluissa. Lomake on täysin vapaaehtoinen ja tarkoitettu kaikille, joille vakaumus on tärkeä osa hyvinvointia”, kertoo Vakaumustahto-lomakkeen kehittänyt oikeudellisen ennakkoinnin asiantuntija Tiina Kuopanportti.

Vakaumustahto-lomake on kehitetty yhteistyös-

sä USKOT-foorumin kanssa. Se on kuutta uskontokuntaa edustava uskontojen yhteistyö- ja asiantuntijajärjestö.

”Työmme tavoitteena on edistää uskontojen yhdenvertaisuutta. Meillä kaikilla on erilaisia identiteettejä – olivat ne uskonnollisia tai eivät – ja meillä on oikeus tuoda ne näkyväksi. On tärkeää, että erilaisista uskonnoista ja vakaumuksista uskalletaan puhua erilaisten todellisuuksien ymmärtämiseksi”, sanoo USKOT-foorumin toiminnanjohtaja Katri Kuusikallio.

Asiassa on konsultoitu myös uskonottomien ihmisoikeus- ja kulttuurijärjestöä Vapaa-ajattelijain liittoa.

”Ihmisiä tulee kohdella yksilöllisesti niin, että yhdenvertaisuus uskonnosta tai vakaumuksesta riippumatta toteutuu. On tärkeää, että uskonottomat ja ei-uskonnolliset ihmiset, joiden elämään ei uskononharjoitus ole kuulunut, eivät joudu esimerkiksi hoivakodeissa tai sairaaloissa osallistumaan uskon-

nollisiin tilaisuuksiin”, sanoo Vapaa Ajattelija -lehden päätoimittaja Esa Ylikoski.

Mahdollistaa vakaumuksen tukemisen

Hoivapalveluissa potilaan vakaumus jää usein huomiotta, vaikka potilaan oikeuksia koskevassa laissa sekä sosiaalihuoltolaissa korostetaan sen kunnioittamista.

”Jokainen etsii elämän peruskysymyksiin vastauksia oman vakaumuksensa puitteissa. Vakaumus on merkittävä voimavara elämän muutostilanteissa, vakavassa sairaudessa tai kuoleman läheisyydessä. Vakaumuksen mukainen henkinen ja hengellinen tuki vahvistaa toivoa”, toteaa asiantuntija, TtT, sairaalapappi Virpi Sipilä Kirkkohallituksesta.

Vakaumustahto mahdollistaa yksilön vakaumuksen tukemisen etukäteen ilmaistujen tietojen pohjalta. Hoito voidaan toteuttaa henkilön arvoja ja vakaumusta kunnioittaen. Täytetty lomake kannattaa säilyttää paikassa, josta se löytyy tarvittaessa.

Lomake on ladattavissa uskot.fi-sivustolta. ●

Maaningan kirkko monitoimikirkoksi

Maaningan suunniteltu monitoimikirkko palvelee alueen nykyisiä ja tulevia seurakunnallisia toimintoja.

Hanke yhdistää vuonna 1845 valmistuneen kirkon sekä nykyään eri toimipisteissä olevat seurakunnan tilat siten, että ratkaisulla edistetään seurakunnan yhteisöllisyyttä ja toimintojen saavutettavuutta. Kaikki toiminnot tuodaan Maaningan kirkkoon. Seurakunta luopuu Maaninkatalon vuokratiloista.

Maaningan kirkko on luokiteltu Kuopion seurakuntayhtymän kiinteistöstrategiassa luokkaan "kehitettävä".

Kirkko on peruskorjattu 2000-luvun alussa, ja sen koko ja nykyinen käyttöaste mahdollistavat uusien toimintojen sijoittamisen rakennukseen. Sijoittamalla

tilat kirkkoon seurakunta pitää päätävänsä omien tilojen osalta itsellään, eikä ole sidoksissa vuokratiloihin tai hajallaan oleviin osaomistuksiin.

Muutos on merkittävä investointi, ja sen tavoitteena on tilaratkaisu, jonka tulee palvella seurakunnan Maaningan alueen tarpeita pitkälle tulevaisuuteen.

Kohteen suunnittelussa ja toteutuksessa on tehtävä tiivistä yhteistyötä Museoviraston kanssa.

Tavoitehinta hankkeelle on kiinteistöstrategian mukaan 1,25 miljoonaa euroa.

Lausuntoa pyydetään ennen päätöstä

Kirkkojärjestyksen mukaan seurakuntaneuvostolle on varattava tilaisuus antaa lausunto ennen kuin yhteinen kirkkovaltuusto tekee päätöksen asian etenemisestä.

Kallaveden seurakunnan seurakuntaneuvostolta pyydetään lausunto Maaningan kirkon muuttamisesta monitoimikirkoksi. ●

LUOTTAMUSHENKILÖ

Sakari Pääkkö
Tuomiokirkkoseurakunta
Yhteisen kirkkovaltuuston
puheenjohtaja

3 KYSYMYSTÄ

1. Miksi haluat toimia luottamushenkilönä?
2. Mitä arvostat seurakunnassasi?
3. Miten haluaisit kehittää seurakuntasi toimintaa?

Kastepuu ilahduttaa kirkkokansaa

1. Koen, että luottamushenkilönä pääsen tutustumaan ja vaikuttamaan laajasti koko seurakuntamme ja seurakuntayhtymämme asioihin. Luottamushenkilönä on myös hienoa nähdä tehtyjen päätösten vaikutukset käytännössä, esimerkiksi kastepuun hankinta Tuomiokirkkoon oli pitkä projekti, mutta nyt valmis kastepuamme ilahduttaa kirkossa kävijöitä päivittäin.

2. Arvostan erityisesti henkilöstöämme sekä vapaaehtoisiamme, jotka tekevät työtä seurakuntalaisia varten. Seurakunta voi

olla monella tavalla läsnä ja kanssakulkijana ihmisten elämässä, oli kyse sitten esimerkiksi jumalanpalveluksesta, diakoniasta tai nuorten kerhosta. Nämä kaikki toimivat vain henkilöstön ja vapaaehtoisen voimin.

3. Minusta olisi erityisen tärkeää pystyä kehittämään uusia seurakuntatyön muotoja, jotta tavoitaisimme entistä useampia ihmisiä. Meidän on tärkeää pitää kiinni perinteistämme, mutta samaan aikaan löytää uusia tapoja kohdata ihmisiä. ●

Kuopion ja Siilinjärven seurakuntalehti

110. vuosikerta
(aiemmin julkaistiin nimellä Siunausta koteihin)

Seuraava numero 25.10.2023

www.kirkkojakoti.fi

Julkaisija Kuopion ev.lut. seurakunnat

Viestintäpäällikkö, päätoimittaja
Minna Siikaniva, puh. 040 4848 273,
minna.siikaniva@evl.fi
Toimitus: kirkkojakoti@evl.fi

Taitto Tuija Hyttinen

Ilmoitukset Miia Väisänen,
puh. 050 438 0786,
miia.vaisanen@hillagroup.fi

Paino Sanoma Manu Oy

Jakelu Suomen Suoramainonta Oy

Painos 73 670 kpl

ISSN 2954-1964

Mitä tehdä jos lehti ei tule?

Jakelupalaute
puhelimitse

029 001 0043
torstaisin klo 9–16,
perjantaisin ja
maanantaisin klo 9–14.

Jakelupalaute
verkossa
jakelupalaute.fi

ASIANAJOTOIMISTO
KOLARI & CO

Henkilökohtaista palvelua mm.
perhe- ja perintöoikeudellisissa asioissa
Perunkirjoitukset, testamentit, edunvalvontavaltuutukset ym.

Aapeli Kauppakatu 28, 2. krs, 70110 Kuopio | puh. 017 265 7777
toimisto@kolari-co.fi | www.kolari-co.fi

Perunkirjoitukset, perinnönjaot, testamentit ym.

ASIANAJOTOIMISTO ESA AIRAKSINEN

Vuorikatu 26 A, 4. krs, Kuopio
050 3522516, www.esairaksinen.fi

Alina auttaa arjessasi

Monipuoliset palvelut kotiisi

- Hoiva- ja kotisairaanhoidopalvelut
- Kotityöpalvelut • Lapsiperheiden kotipalvelut • Hoitotarvikkeet

Tilaa maksuton kartoituskäynti!

Alina Kuopio, keskusta ja Puijonlaakso

Puh. 044 355 5451

kuopio.keskusta@alinahoivatiimi.fi

kuopio.puijonlaakso@alinahoivatiimi.fi

Alina®
Kotona paras

www.alinahoivatiimi.fi

norlandia

Koillis-Savon oma asianajaja Suomen asianajajaliiton jäsen Pekka Vartiainen

Perhe- ja jäämistöasiat, testamentit,
perunkirjoitukset, perinnönjaot

rikosasiat, riita-asiat ym.

Nilsiantie 81, Nilsinä |
p. 045 631 6960

pekka.vartiainen@parvarky.fi

www.lakiasiantoimistopekkavartiainen.fi

Puh. klo 16 jälk. 0400 249 970
lyhytterapiavisio.wordpress.com

Mainosmyynti Miia Väisänen 050 438 0786

miia.vaisanen@hillagroup.fi

Seuraava julkaisupäivä 25.10.,
varaukset 16.10. mennessä.

hilla
group

Elämä solmussa? Puhu, se auttaa.

Palveleva puhelin
0400 22 11 80
Joka ilta 18–24

KIRKON KESKUSTELUAPU
evl.fi/kirkonkeskusteluapu

PESULA

PYYKKISATAMA

Itkonniemenkatu 27, 70500 Kuopio
Puh. (017) 263 3128

Leväsentie 21, 70780 Kuopio
Puh. 044 989 4592
pyykkisatama.fi

Yhdenvertaisuus on Jenni Haukiolle sydämen asia. Hänestä on suuri harmi, että lokeroimme ihmisiä tiettyihin kategorioihin.

Koko luomakuntaa tulee kunnioittaa

Tohtori Jenni Haukion elämän perusperiaate on se, että jokainen ihminen on yhtä arvokas.

Vesa Keinonen teksti
Laura Malmivaara kuva

Sauli Niinistön kahden presidenttikauden aikana presidenttiparista on tullut tietyllä tavalla suomalaisten yhteistä omaisuutta.

Molempien lämmin ja turhaa pokkurointia välttävä tyyli onkin puhutellut vahvasti kansalaisia. Presidenttiparin suosio eri kansalaispiireissä on jatkuvasti pysynyt korkealla tasolla.

Ei olekaan ihme, että toukokuussa ilmestynyt Haukion elämäkertateos *Sinun tähtesi täällä* on herättänyt paljon kiinnostusta.

Hän avaa lukijalle siinä kurkistussikkunan muun muassa Mäntyniemmen ja Kultarannan arkeen, julkisuuden paineen kestämiseen, lukuisiin valtiovierailuihin ja myös omaan ajateluunsa.

Armoa värisevän sielun edessä

Haukiolle luovuttamaton perusasia on se, että jokainen ihminen on tasavertainen. Jokaisen elämä on yhtä arvokas.

”Siihen kytkeytyy erottamattomasti elämän ihmeen eli kaiken elollisen kunnioittaminen. Oli se sitten ihminen, eläin tai kasvi. Kunnioittaminen koskee koko luomakuntaa.”

Haukio on lapsuudesta saakka ollut lämmin luonnon, erityisesti eläinten, ystävä. Hänen uusimman kirjansa ehkä koskettavinta antia onkin kuvaus rakkaan Lennu-koiran kuolemasta ja siihen liittyvästä kaipuusta. Haukio kertoo, kuinka ihmisen ja koiran välillä voi vallita erittäin vahva, oikeastaan selittämätön yhteys. Siinä yhteisymmärryksessä ei tarvita edes sanoja.

Ilmastonmuutos ja lajikato huolestuttavat luonnon ystävää syvästi.

”Pitäisi kyetä tinkimään jostakin, mikä on jo saavutettu, jotta meillä voi tulevaisuudessakin olla hyvinvointia. Ihmiskunnalla on myös kriisi. Kriisi ei ole missään edessäpäin, vaan olemme jo nyt keskellä sitä.”

Haukio kertoo, että kaikenlaisen pyhän kunnioittaminen on hänelle luovuttamatonta. Se pitää sisällään itselle pyhän, mutta myös sen, mikä on toisille pyhää.

Hän viittaa **Tommy Tabermannin** erään runon loppuun: ”On vain yksi ehto, elinehto: Värisevää sielua ei saa tallata.”

”Minusta värisevä sielu kytkeytyy ihmisen heikkouteen, joka on meissä kaikissa. Sen edessä on hyvä olla armollinen – koskien sekä meitä itseämme että muita.”

”

Minusta värisevä sielu kytkeytyy ihmisen heikkouteen, joka on meissä kaikissa.

Kollektiivista sankaruutta

Presidentin puolisolle hyvin tärkeää on myös menneiden sukupolvien perinnön vaaliminen.

”Suomessa on sukupolvi sukupolvelta tehty uhrauksia ja työsken-

nelty omia voimia säästämättä, jotta lapsilla ja lapsenlapsilla olisi jonakin päivänä paremmin. Siihen ketjuun myös minä haluan omalla elämäntyölläni liittyä.”

Haukion omat sodan käyneet iso-isät ovat vaikuttaneet osaltaan siihen, että hän kunnioittaa syvästi rintamasukupolvea.

Hänestä on erittäin tarpeellista ja puhdistavaa puhua myös sodan erilaisista varjoista.

”Mutta se, mitä he kollektiivina tekivät Suomen hyväksi, on todellista sankaruutta. Henkilöt ja persoonat siirrettiin jossakin määrin syrjään ja oli yksi yhteinen päämäärä: Suomen vapauden säilyttäminen ja kansan tulevaisuuden turvaaminen”.

Saarnaaminen oli kunniatehtävä

Suomen presidenttiparilta on perinteisesti totuttu odottamaan ainakin jonkinlaista hengellistä panosta kansakunnalle. Käytännössä se on voinut näkyä esimerkiksi siunauksen toivottamisessa presidentin uudenpuheessa.

”Minulle hengellisyys on sitä, että olen aktiivisesti tekemisissä oman sisäisen maailmani kanssa. Tässä merkityksessä olenkin hyvin hengellinen ihminen. Olen tietenkin evankelis-luterilaisen kirkon jäsen ja kristillinen kulttuuriperintö on minulle hyvin tärkeää.”

Päivä vain ja hetki kerrallansa, Hyvyyden voiman ihmeelliseen suojaan ja Maa on niin kaunis ovat Haukion mielivirsiä. Hänellä on myös lukuisia muita läheisiä virsiä, joiden sanat hän yhä muistaa ulkoa.

Haukio on päässyt kerran pitämään saarnankin, kun Lotta Svärd -järjestön satavuotisjuhlamessu pidettiin Helsingin tuomiokirkossa.

”Se oli todella suuri kunnia”.

Edeltäjiensä tavoin myös Haukio on osallistunut puolisonsa rinnalla erilaisiin valtiollisiin jumalanpalveluksiin.

”

Hyvästä saarnasta välittyy aitous.

”Niiden aikana paneudun erityisen keskittyneesti saarnaan. Odotan oikein innolla sitä, mistä aiheesta saarnataan, ja millaisia ajatuksia se minussa alkaa herättää.”

Hyvästä saarnasta välittyy hänen mukaansa aitous ja tietty väkevyys.

”Silloin saarnaaja kokee itse vahvasti sen, mitä hän yleisölleen puhuu”.

Tulevaisuus on avoin

Ensi talvena Sauli Niinistön toinen presidenttikausi päättyy. Sen myötä myös tohtori Jenni Haukion elämässä avautuu uusi sivu. Se on vielä toistaiseksi tyhjä.

”En suoraan sanottuna vielä tiedä, mitä on edessä. Totta kai minulla on erilaisia suunnitelmia ja haaveita. Aika sitten näyttää.” ●

Lue pidempi juttu verkossa kirkkojakoti.fi